

1r. premi: *PLOF!* de Montse Milan Moliné

Camina a pas lent. De tant en tant, s'atura i tanca els ulls per aixecar el rostre cap al sol. Li agrada notar-ne l'escalfor damunt d'una pell massa curtida pels canvis de temps, la intempèrie i els anys. Torna a obrir els ulls, foscos i lleganyosos, i continua el seu passeig. No té pressa.

Deixa la L-503 enrere i enfila la forta pujada del Barranc des Verdins, esbufegant a cada passa que fa. Arriba a dalt, torna a aturar-se i descansa. Trepitja una mica de males herbes que creixen lliures. Li fan mal les potes de caminar per l'asfalt. No li agrada. El troba dur, impersonal. Gelat a l'hivern i massa calent a l'estiu. Apropa el musell gris al terra i estira un manyoc de fulles de xicoia. Mastega mentre pensa que, durant els seus dinou anys de vida, ha passat de deambular per camins de terra i pedres a carretera austera i aspra. Espui ja no és el que era.

Amb les xicoies a la boca, reprèn l'excursió matinal, remenant el cul davant els fantasmes de formigó que ara ocupen el seu antic prat. Espanta alguna mosca d'un cop de cua i pensa que s'alegraria molt si pogués fer el mateix amb els cretins que van omplir el seu poble de maons i ciment. Una fiblada de ràbia que li comença a la boca de l'estómac la fa mugir fort. I, de sobte, una revencillada li fa esclatar uns quants pets, seguits d'una taca marronosa que plantifica davant la fortalesa buida que encara s'aguanta amb un parell de grues. Plof!

Heus ací la seva petita venjança.

2n. premi: *Corre, corre, corre* de Olga Miró Barreda

Ti ti. Avui, el despertador li guanya la partida al gall i als incombustibles nens de la Pobleta. Pipí, cafè amb llet, calces, mitjons, samarreta, pantalons. Petó al Pere. Motxilla a punt. Que no hi falti l'aigua, que sempre fem curt. Jana, no rondinis! Rentem cara, versió gat. Cordem botes i al carrer.

Brrrr. Engega el Citroën atrotinat, també amb lleganyes. Els pardals afinen. Al bar no té parròquia, però algú feineja al forn de pa.

Zzzzz. La carretera ondula en direcció a Sallente. Els xops i els pollancrecs van vestits de verd brillant. Les vaques brunes ens ignoren. El cotxe remuga i el Flamisell, també. Passem la Plana i Molinos. A l'altura de la Torre, en Pere, cara d'angelet murri: "La cartera és a la motxilla?" I jo, enrabiada: "Collons!. Per això ens hem llevat tan d'hora?"

Brup, brup. Un quisso em persegueix per la plaça, enamorat dels cordons de les botes, mentre la Jana i un veí matiner s'ho miren enriolats. En Pere, pel mòbil, novament a la casella de sortida: "Que també ens havíem descuidat les claus!" Esclata el riure pixapins. Sort de la Lídia, la veïna perfecta que en guarda un joc de recanvi. Vint minuts més tard reapareix en Pere, amb un somriure victoriós. "Habemus" claus. "Habemus" cartera.

Rrrrr. Amunt, amunt. Deixem enrere el nyap dels remuntadors, els xalets estil suís de la central hidroelèctrica i el romànic de Capdella. En mirar avall, passat el túnel, la vall dibuixa un triangle perfecte. A aquesta hora, sota el primer sol, qui gosaria dir-ne fosca? Ja som al pantà. Cota 1800. Davant, una massa imponent de granit, amb clapes de pi. Entrem triomfals a l'esplanada. Corre, corre, corre....

La Jana vomita. El telefèric, matiner, s'enlaira cable amunt cap a l'estany Gento.

3r. premi: *Pels pèls* de Marta Boleda Montpart

Recullo les coses a corre-cuita. Els nacionals estan a un pas de reeixir a Vilanoveta on ja han caigut més de tres-cents republicans. Pel Sobirà tampoc es pot fugir: passos fronterers impracticables. El Pinxo ha aparegut de matinada, afatxat de córrer des de la primera línia i m'ha dit que preguntaven per "*ese del Valle*". Si no foto el camp sóc pell. Albiro per la finestra el meu estimat Montsent - qui sap si el tornaré a veure- i enfilo el camí de Santa Bàrbara.

Em poso la roba tan ràpid com puc. La Maria dorm profundament després d'una nit de sexe espectacular. Segons el Cantiner, el Pinxo va marxar a primera hora de la tarda del front i si m' enxampa amb la seva estimada dona al llit acabaré criant malves abans que surti el sol. Als meus quaranta-un anys, penso que ja va sent hora de trobar una dona que no tingui marit, formar una família i dedicar-me a criar vaques que és el que sé fer. De moment tiro muntanya amunt sense rumb i a veure què em trobo.

Surto de la borda a trenc d'alba: samarreta d'imperi, una camisa de quadres de franel·la per sobre i les botes sense cordar. El Perico ha nyaupit d'una manera molt estranya i quan he avidriat la pleta no hi havia cap ovella. Si creuen la tanca del terme ja puc pregar a Sant Antoni perquè el boig de Castellnou ha dit que les mataria a totes, i a mi quan em trobés. I n'és un bon tros de boig!

Tres homes.

Tres rutes.

Tots tres a Coll d'Oli.

Es troben, es miren i continuen, apressadament, pel seu camí.

A tots tres els hi va la vida.

Tots tres saben que se'n sortiran.

Però pels pèls.

Accèssit: *Sempre junts* de Gemma Blanch Macián

Ell és un amant ardent, ho porta en el nom. Diuen que és un ésser turmentós amb força canvis d'humor, que té un caràcter... elèctric.

Però, com n'està ella d'ell! Li demostra a tota hora exhibint, voluptuosa, les seves corbes. No el perd de vista mentre marxa al seu costat embadalida.

Els enamorats fan via i es tantegen. De vegades prenen distància però tot sovint, en aquest flirteig, es toquen lleugerament. Llavors les sensacions llisquen cap al tàlveg més profund, els desitjos brollen en cascada. Ella estén els seus braços com ponts i ambdós s'acoplen fent-se petons frescos i sucosos a la remor de l'aigua. Millor en primavera. Perquè l'hivern és dur pels que s'estimen a la intempèrie. Podrien haver triat una vida fàcil i monòtona però això a la Vall és contra natura.

El Flamisell i la L-503 caminen plegats. Quan el seu idil·li busca benediccions s'encomanen a Sant Joan Baptista al passar per Beranui. També ho faran a Sant Feliu abans d'acomiar-se. La seva és una història d'amor per sempre però amb final a Senterada.

Accèssit: *Ofèlia i Casimir* de Xavier Valls Torner

Havent dinat surten tots al cobert amb el cafè. Els dos vells aixequen, absents, la mirada cap a Beranui, i més amunt cap als prats de Serraspina. Rere el seu silenci expatriat, allunyat de la conversa dels joves, desitgen saber si allà dalt, lluny de la Plana, les consuetuds de la vall no s'han desmanegat tant: si perduren les paraules pietoses que pal·lien misèries, si perdura l'aire fragant de la cocció del pa.

El retrò sobtat d'un automòbil rebenta la pau. I quan torna el silenci, només se sent el repicar de peus de Casimir. Pica amb les soles a terra, compassadament. Du unes botes negres de sola molt dura, que en tocar a terra fan un so sec, com de pedra sobre roca: tep-tep-tep.

Abans no ho feia, no tenia 94 anys. Però fa mesos que diu que es vol morir. Sembla portar el compàs del temps que resta, com si calcés unes botes metrònom.

Ja ningú no ho recorda, però el seu calçat venia sempre de la sabateria de sa germana Ofèlia. Ella també fa temps que diu que vol lliurar-se. Dues vegades l'ha enxampat la monja, a la residència de Pobla, enfilada a la cadira davant de la finestra. Volent acabar amb la seva vida. Sense esma, tanmateix.

Casimir ja no diu gairebé mai res; Ofèlia sí. Però ha pensat tantes vegades a treure's la vida, ho té tan decidit, que el desordre de pensament ja no li permet saber a quina banda de la línia es troba. Trenca el silenci del cobert:

—Jo no m'havia mort ja? No havíem fet l'enterrament?

Casimir deixa de picar. Somriu. A ulls clucs, li dona la mà. Ella accepta de grat i també els tanca. Viatgen en feliç deserció, a reunir-se amb ànims i perfums enyorats.